

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

T.K. BAŞVURUSU

(Başvuru Numarası: 2019/7210)

Karar Tarihi: 28/12/2021

R.G. Tarih ve Sayı: 10/2/2022-31746

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

GİZLİLİK TALEBİ KABUL

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Hicabi DURSUN
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Selahaddin MENTEŞ
İrfan FİDAN
Raportör : Yüksel GÜNARSLAN
Başvurucu : T.K.

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, isnadın niteliğinin değiştiğinin bildirilmemesi nedeniyle isnadı öğrenme hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 7/3/2019 tarihinde yapılmıştır.
3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.
4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.
5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.
6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 1/11/2017 tarihli iddianamesiyle başvuru hakkında H.Y.nin yetkilisi olduğu giyim mağazasına yönelik olarak nitelikli hırsızlığa teşebbüs ettiğinden bahisle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (h) bendi ile aynı Kanun'un 35. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca cezalandırılması talebiyle kamu davası açılmıştır.

9. İddianamede; başvuru olay tarihinde H.Y.nin yetkilisi olduğu giyim mağazasına gittiği, ürünlere baktıktan sonra yedi ürün ile kabine girdiği, kabinde uzun süre çıkmamasından şüphelenen mağaza çalışanlarının kabinin yanında beklemeye başladığı belirtilmiştir. Devamında kabin yanında bekleyen çalışanların kıyafetlerde bulunan logoların kesilme sesini duyduğu, başvuru kabinde bazı ürünleri montunun altına giymiş vaziyette çıktığı, mağaza çalışanlarının bu durumu fark etmeleri üzerine hırsızlık suçunun teşebbüs aşamasında kaldığı iddia edilmiştir.

10. Başvuru; Ankara 37. Asliye Ceza Mahkemesince (Mahkeme) yürütülen yargılamanın 26/4/2018 tarihli celsesinde daha önceden ibraz ettiği yazılı savunmasını özetlemiş ve beraatini talep etmiştir. Başvuru; anılan yazılı savunmasında özetle olay günü H.Y. ve diğer mağaza çalışanlarının kendisini mağaza içinde bilinmeyen bir yerde alıkoyarak darbettiklerini, gerçekleştirdikleri eylemlerin sorumluluğundan kurtulmak için delil uydurmak sureti ile kendisine iftira attıklarını, darbedilmesi üzerine baygın düşmesinden yararlanan bu kişilerin mağazada bulunan kıyafetlerden bazılarını üzerine giydirdiklerini ileri sürmüştür.

11. Cumhuriyet savcısının katılım sağlamadığı ve esas hakkında görüş bildirmediği kovuşturma sonunda Mahkeme, 26/4/2018 tarihli kararıyla başvuru H.Y.nin yetkilisi olduğu mağazaya yönelik olarak nitelikli hırsızlığa teşebbüs suçunu işlediği gerekçesiyle 5237 sayılı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendi ile aynı Kanun'un 35. maddesi uyarınca neticeten 2 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir.

12. Başvuru, söz konusu karara karşı istinaf kanun yoluna müracaat etmiştir. Başvuru 14/5/2018 tarihli gerekçeli istinaf dilekçesinde; iddianamede kendisine isnat edilen suç, 5237 sayılı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (h) bendinde düzenlenen *"herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında hırsızlık"* olmasına rağmen Mahkemenin aynı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca mahkûmiyet hükmü kurduğunu ifade etmiştir.

13. Anılan hüküm, Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 14. Ceza Dairesinin (Bölge Adliye Mahkemesi) 31/1/2019 tarihli istinaf başvurusunun esastan reddi kararıyla kesinleşmiştir. Bölge Adliye Mahkemesi kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Sanığın üzerine atılı hırsızlık suçunun 5237 sayılı TCK'nın 142/2-h maddesini oluşturduğu halde, sanığa ek savunma verilmeden TCK'nın 142/2-b maddesi ile uygulama yapılması, maddelerde öngörülen ceza miktarlarının aynı olması nedeniyle esasa müessir bir aykırılık görülmemiştir."

14. Başvuru 7/3/2019 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

15. 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Suçun niteliğinin değişmesi" kenar başlıklı 226. maddesinin şöyledir:

"(1) Sanık, suçun hukukî niteliğinin değişmesinden önce haber verilip de savunmasını yapabilecek bir hâlde bulundurulmadıkça, iddianamede kanunî unsurları gösterilen suçun değiştiği kanun hükmünden başkasıyla mahkûm edilemez.

(2) Cezanın artırılmasını veya cezaya ek olarak güvenlik tedbirlerinin uygulanmasını gerektirecek hâller, ilk defa duruşma sırasında ortaya çıktığında aynı hüküm uygulanır.

(3) Ek savunma verilmesini gerektiren hâllerde istem üzerine sanığa ek savunmasını hazırlaması için süre verilir.

(4) Yukarıdaki fıkralarda yazılı bildirimler, varsa müdafie yapılır. Müdafii sanığa tanınan haklardan onun gibi yararlanır."

16. 5237 sayılı Kanun'un "Nitelikli hırsızlık" kenar başlıklı 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

" Suçun;

...

b) Elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle ya da özel beceriyle,

...

h) Herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış olan eşya hakkında,

İşlenmesi hâlinde, beş yıldan on yıla kadar hapis cezasına hükmolunur. Suçun, bu fıkranın (b) bendinde belirtilen surette, beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda olan kimseye karşı işlenmesi halinde, verilecek ceza üçte biri oranına kadar artırılır."

17. Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 21/6/2011 tarihli ve E.2010/8-261, K.2011/141 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Suçun iddianamede gösterilen niteliğinin değişmesi halinde sanığa ek savunma verilmesi 1412 sayılı CYUY'nın 258. maddesinde düzenlenmiş, 01 Haziran 2005 tarihinde 5271 sayılı CYY'nın 226. maddesinde de benzer bir düzenleme getirilmiştir. CYUY'nın 258. maddenin; 'İddianamede gösterilen suçun temas ettiği kanun maddelerinde belirtilen cezadan daha az bir ceza verilmesini gerektiren hallerde sanık, meşruhatlı davetiye tebliğine rağmen duruşmaya gelmez veya davetiye tebliğ edilemez ise bu maddenin birinci fıkrası hükmü uygulanmaz' şeklindeki son fıkrası hükmüne CYY'nın 226. maddesinde yer verilmemiş, böylece iddianamede gösterilen suçtan daha az ceza verilmesini gerektiren hallerde bile sanığa veya müdafiiye mutlaka ek savunma hakkı tanınması kabul edilmiştir. Bu husus yeni usul Yasasında savunma hakkının daha da güçlendirilmesine ilişkin yaklaşımın bir sonucudur.

Savunma hakkını kısıtlayan bu eksiklik 5320 sayılı Yasanın 8. maddesi uyarınca halen yürürlükte bulunan 1412 sayılı CYUY'nın 308/8. ve 5271 sayılı CYY'nın 289/1-h maddelerinde sayılan yasaya kesin aykırılık hallerinden birisini oluşturmaktadır."

B. Uluslararası Hukuk

18. İlgili uluslararası hukuk için bkz. *Ali Kemal Tekin*, B. No: 2014/875, 2/2/2017, §§ 24-31.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

19. Anayasa Mahkemesinin 28/12/2021 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Isnadı Öğrenme Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

20. Başvurucu; herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlığa teşebbüs suçundan cezalandırılması talebiyle hakkında dava açıldığını, yargılama neticesinde ise farklı bir suçtan ceza verildiğini, isnat edilen suçun niteliği değişmesine rağmen ek savunmasının alınmadığını belirterek adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvurucu, isminin kamuya açık belgelerde gizlenmesi talebinde bulunmuştur.

2. Değerlendirme

21. Anayasa'nın "*Hak arama hürriyeti*" kenar başlıklı 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

22. Anayasa Mahkemesi, olayların başvuru tarafından yapılan hukuki nitelendirmesi ile bağlı olmayıp olay ve olguların hukuki tavsifini kendisi takdir eder (*Tahir Canan*, B. No: 2012/969, 18/9/2013, § 16). Başvurucunun iddiaları adil yargılanma hakkı kapsamındaki savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkıyla bağlantılı olarak isnadı öğrenme hakkı yönünden incelenmiştir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

23. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan adil yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

24. Anayasa'nın 36. maddesi uyarınca herkes savunma ve adil yargılanma hakkına sahiptir. Savunma hakkının sağladığı *güvenceler* esasen adil yargılanma hakkı içinde yer

almaktadır. Savunma hakkı, hukuk devleti ilkesinin gereklerinden ve adil yargılanma hakkının önemli güvencelerinden biri olması nedeniyle Anayasa'nın 36. maddesinde ayrıca ifade edilmiştir (*Ali Kemal Tekin*, § 40).

25. Ceza yargılamasında savunma haklarının güvence altına alınması, demokratik toplumun temel ilkelerindendir (*Erol Aydeğer*, B. No: 2013/4784, 7/3/2014, § 32). Savunma, ceza adaletinin hakkaniyete uygun gerçekleşmesini sağlamaktadır. İddiaya karşı savunma hakkı tanınmadığı sürece silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine uygun muhakeme yapılması ve maddi gerçeğe ulaşılması da mümkün değildir (*Ali Kemal Tekin*, § 41).

26. Suç isnadı altındaki kişiye savunma hakkının şeklen değil gerçek anlamda sağlanması gerekir. Bunun için suç isnadı altında bulunan kişiye, savunmasını hazırlayıp mahkeme önünde dile getirebilmesi ve böylece yargılamanın sonucunu etkileyebilmesi için isnadın bildirilmesi gerekmektedir. Hakkındaki isnadı bilmeyen kimsenin savunma yapması mümkün değildir. Dolayısıyla isnadın bildirilmediği bir yargılamanın adil olduğundan söz edilemez. Bu itibarla adil yargılanma hakkı isnadın bildirilmesine ilişkin güvenceyi de kapsamaktadır. Diğer yandan Anayasa'nın 36. maddesine "... ile adil yargılanma" ibaresinin eklenmesine ilişkin gerekçede, taraf olduğumuz uluslararası sözleşmelerce de güvence altına alınan adil yargılama hakkının madde metnine dâhil edildiği vurgulanmıştır. Nitekim Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6. maddesinin (3) numaralı fıkrasının (a) bendinde, bir suç ile itham edilen herkesin kendisine karşı yöneltilen suçlamanın niteliği ve sebebinden en kısa sürede anladığı bir dilde ve ayrıntılı olarak haberdar edilme hakkı düzenlenmiştir (*Ali Kemal Tekin*, § 42).

27. İsnat, sanığın savunma yapabilmesi için bildirilmektedir. Bunun için bildirimde, sanığın hangi fiil ile suçlandığının ve hangi suçu işlediğinin açıklanması gerekmektedir. Diğer bir ifadeyle sanık, isnadın sebebinden ve niteliğinden haberdar edilmelidir. Sanığın hangi fiili nerede ve ne zaman işlediği (yüklenen suç u oluşturan olay/olaylar) *isnadın sebebini* oluşturur. Bunların soyut olarak değil sanığın savunma hazırlayabilmesine yeterli düzeyde ve ayrıntılı olarak açıklanması gerekir. Böylelikle sanık, davaya konu fiili nerede ve ne zaman işlemekle suçlandığını bileceğinden savunmasını buna göre yapabilecektir. Fiilin hukuki yönden vasıflandırılması ise *isnadın niteliğidir*. Suçlamanın niteliği hakkındaki bilgi de savunma yapmaya yeterli düzeyde olmalı ve bildirimde sanığın işlemekle suçlandığı fiilin hangi normu ihlal ettiği belirtilmelidir. Yargılama sırasında fiilin hukuki niteliğinin değişmesi durumunda da sanık bu değişiklikten haberdar edilmelidir. Böylelikle silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkelerine uygun olarak yargılamanın adilliği de sağlanmış olur (*Ali Kemal Tekin*, § 43).

28. İsnadı öğrenme hakkı, savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkı ile ilişkilidir. Sanığa veya müdafine -savunma için gerekli hazırlıkları yapmaları amacıyla- isnadın bildirilmesiyle (iddianamenin tebliğiyle) duruşma günü arasında yeterli bir sürenin verilmesi gerekir. Aynı şekilde suçun hukuki niteliğinin değişmesi hâlinde de savunmanın yeniden hazırlanması için gerekli zaman ve kolaylıklar sağlanmalıdır. Nitekim bu anayasal gereklilikler, ilgili usul kurallarında da somutlaştırılmaya çalışılmıştır. 5271 sayılı Kanun'un 226. maddesi uyarınca sanık -suçun hukuki niteliğinin değişmesinden önce haber verilip de savunmasını yapabilecek bir hâlde bulundurulmadıkça- iddianamede kanuni unsurları gösterilen suçun değindiği kanun hükmünden başkasıyla mahkûm edilemez. Aynı maddede, ek savunma verilmesini gerektiren hâllerde istem üzerine sanığa ek savunmasını hazırlaması için süre verilmesi bir zorunluluk olarak öngörülmüştür (*Ali Kemal Tekin*, § 46).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

29. Somut olayda Ankara Cumhuriyet Başsavcılığının 1/11/2017 tarihli iddianamesiyle başvuru hakkında herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlığa teşebbüs suçundan 5237 sayılı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (h) bendi uyarınca cezalandırılması talebiyle kamu davası açılmıştır.

30. Mahkeme 26/4/2018 tarihli kararıyla başvuru H.Y.nin yetkilisi olduğu mağazaya ait, bedeli ödenmemiş birden fazla ürünü montunun altına giyerek elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle hırsızlığa teşebbüs suçunu işlediği gerekçesiyle 5237 sayılı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendi ve aynı Kanun'un 35. maddesi uyarınca neticeten 2 yıl 6 ay hapis cezasıyla cezalandırılmasına karar vermiştir. Yargılamaya konu fiilin hukuki niteliği değişmesine karşın başvuru bu değişiklikten haberdar edilmemiş, ek savunmasını hazırlaması için süre verilmemiştir.

31. Başvuru isnadın niteliğinin değişmesinden önce haberdar edilip savunması alınmadan iddianamede gösterilmeyen 5237 sayılı Kanun 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının (b) bendi uyarınca cezalandırılmıştır. Bölge Adliye Mahkemesi, sanığın ek savunması alınmadan farklı bir ceza hükmü gereğince cezalandırılmasının isnat edilen hüküm ile mahkûmiyet kararının dayandırıldığı hükümde öngörülen ceza miktarlarının aynı olmasından ötürü esasa etkili bir aykırılık olmadığını kabul etmiş ve bu yöndeki istinaf talebinin reddine karar vermiştir.

32. Somut olayda iddianameye konu isnat *herkesin girebileceği bir yerde bırakılmakla birlikte kilitlenmek suretiyle ya da bina veya eklentileri içinde muhafaza altına alınmış eşya hakkında hırsızlık* olmasına rağmen başvuru *elde veya üstte taşınan eşyayı çekip almak suretiyle hırsızlık* suçunu işlediği kabulüyle cezalandırılmıştır. 5237 sayılı Kanun'un 142. maddesinin (2) numaralı fıkrasının farklı bentlerinde düzenlenen her iki hırsızlık suçunun unsurlarının farklı olduğu hususunda kuşku bulunmamaktadır. Ancak suçun hukuki niteliği değişmesine karşın sanığa savunmasını yeniden hazırlaması için gerekli zaman ve kolaylıklar sağlanmamıştır. Hâlbuki suçlamanın değişen niteliğinin bildirilmesi, uygulanacak cezanın türü ve miktarından bağımsız bir güvencedir. Nitekim Yargıtay uygulamasına göre de suçun iddianamede gösterilen niteliğinin değişmesi durumunda iddianamede gösterilen suçtan daha az ceza verilmesini gerektiren hâllerde bile sanığa veya müdafisine mutlaka ek savunma hakkı tanınmasının kabul edildiği vurgulanmalıdır (bkz. § 17). Sonuç olarak isnadın niteliğinde meydana gelen değişikliğin başvurucuya bildirilmemesi ve bu hususta kendisine ek savunma hazırlama imkânı tanınmaması, savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkıyla bağlantılı olarak isnadı öğrenme hakkını ihlal etmiştir.

33. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkıyla bağlantılı olarak isnadı öğrenme hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

B. Diğer İhlal İddiaları

34. Başvurucunun isnadı öğrenme hakkının ihlal edildiğine karar verildiğinden adil yargılanma hakkı kapsamındaki diğer şikâyetleri hakkında kabul edilebilirlik ve esas yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek görülmemiştir.

C. 6216 Sayılı Kanun'un 50. Maddesi Yönünden

35. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

“(1) Esas inceleme sonunda, başvuru hakkının ihlal edildiğine ya da edilmediğine karar verilir. İhlal kararı verilmesi hâlinde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yapılması gerekenlere hükmedilir. ...

(2) Tespit edilen ihlal bir mahkeme kararından kaynaklanmışsa, ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldırmak için yeniden yargılama yapmak üzere dosya ilgili mahkemeye gönderilir. Yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmayan hâllerde başvuru lehine tazminata hükmedilebilir veya genel mahkemelerde dava açılması yolu gösterilebilir. Yeniden yargılama yapmakla yükümlü mahkeme, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında açıkladığı ihlali ve sonuçlarını ortadan kaldıracak şekilde mümkünse dosya üzerinden karar verir.”

36. Başvurucu, ihlalin tespiti ve tazminat taleplerinde bulunmuştur.

37. Anayasa Mahkemesinin *Mehmet Doğan* ([GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018) kararında ihlal sonucuna varıldığında ihlalin nasıl ortadan kaldırılacağı hususunda genel ilkeler belirlenmiştir. Anayasa Mahkemesi diğer bir kararında ise bu ilkelerle birlikte ihlal kararının yerine getirilmemesinin sonuçlarına da değinmiş ve bu durumun ihlalin devamı anlamına geleceği gibi ilgili hakkın ikinci kez ihlal edilmesiyle sonuçlanacağına işaret etmiştir (*Aligül Alkaya ve diğerleri* (2), B. No: 2016/12506, 7/11/2019).

38. Bireysel başvuru kapsamında bir temel hakkın ihlal edildiğine karar verildiği takdirde ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırıldığından söz edilebilmesi için temel kural mümkün olduğunca eski hâle getirmenin yani ihlalden önceki duruma dönülmesinin sağlanmasıdır. Bunun için ise öncelikle ihlalin kaynağı belirlenerek devam eden ihlalin durdurulması, ihlale neden olan karar veya işlemin ve bunların yol açtığı sonuçların ortadan kaldırılması, varsa ihlalin sebep olduğu maddi ve manevi zararların giderilmesi, ayrıca bu bağlamda uygun görülen diğer tedbirlerin alınması gerekmektedir (*Mehmet Doğan*, §§ 55, 57).

39. İhlalin mahkeme kararından kaynaklandığı veya mahkemenin ihlali gideremediği durumlarda Anayasa Mahkemesi, 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrası ile Anayasa Mahkemesinin İçtüzüğü'nün 79. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendi uyarınca ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere kararın bir örneğinin ilgili mahkemeye gönderilmesine hükmeder. Anılan yasal düzenleme, usul hukukundaki benzer hukuki kurumlardan farklı olarak ihlali ortadan kaldırmak amacıyla yeniden yargılama sonucunu doğuran ve bireysel başvuruya özgülenen bir giderim yolunu öngörmektedir. Bu nedenle Anayasa Mahkemesi tarafından ihlal kararına bağlı olarak yeniden yargılama kararı verildiğinde usul hukukundaki yargılamanın yenilenmesi kurumundan farklı olarak ilgili mahkemenin yeniden yargılama sebebinin varlığını kabul hususunda herhangi bir takdir yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla böyle bir kararın kendisine ulaştığı mahkemenin yasal yükümlülüğü, ilgilinin talebini beklemeksizin Anayasa Mahkemesinin ihlal kararı nedeniyle yeniden yargılama kararı vererek devam eden ihlalin sonuçlarını gidermek üzere gereken işlemleri yerine getirmektir (*Mehmet Doğan*, §§ 58, 59; *Aligül Alkaya ve diğerleri* (2), §§ 57-59, 66, 67).

40. Başvuruda, adil yargılanma hakkı kapsamındaki isnadı öğrenme hakkının ihlal edildiği sonucuna varılmıştır. Dolayısıyla ihlalin mahkeme kararından kaynaklandığı anlaşılmaktadır.

41. Bu durumda isnadı öğrenme hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar bulunmaktadır. Yapılacak yeniden yargılama ise bireysel başvuruya özgü düzenleme içeren 6216 sayılı Kanun'un 50. maddesinin (2) numaralı fıkrasına göre ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılmasına yöneliktir. Bu kapsamda yapılması gereken iş, yeniden yargılama kararı verilerek Anayasa Mahkemesini ihlal sonucuna ulaştıran nedenleri gideren, ihlal kararında belirtilen ilkelere uygun yeni bir karar verilmesinden ibarettir. Bu sebeple kararın bir örneğinin yeniden yargılama yapılması amacıyla Ankara 37. Asliye Ceza Mahkemesine (E.2017/1548, K.2018/882) gönderilmesine karar verilmesi gerekir.

42. İhlal tespitinin yeterli bir giderim sağlayacağı anlaşıldığından ayrıca tazminata hükmedilmesine gerek görülmemiştir.

43. Dosyadaki belgelerden tespit edilen 364,60 TL harçtan oluşan yargılama giderinin başvurucaya ödenmesine karar verilmesi gerekir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Kamuya açık belgelerde başvurucaunun kimliğinin gizli tutulması talebinin KABULÜNE,

B. Adil yargılanma hakkı kapsamındaki isnadı öğrenme hakkına ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

C. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki isnadı öğrenme hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

D. Kararın bir örneğinin isnadı öğrenme hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Ankara 37. Asliye Ceza Mahkemesine (E.2017/1548, K.2018/882) GÖNDERİLMESİNE,

E. Tazminata ilişkin taleplerin REDDİNE,

F. 364,60 TL harçtan oluşan yargılama giderinin başvurucaya ÖDENMESİNE,

G. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucaunun Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

Başvuru Numarası : 2019/7210
Karar Tarihi : 28/12/2021

H. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 28/12/2021 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN